

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **V. S.**, zastoupený Mgr. Alenou Holubkovou, advokátkou se sídlem Revoluční 762/13, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2021, č. j. 13 Az 61/2019 - 18,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 10. 2019, č. j. OAM-696/ZA-ZA11-ZA22-2019, zamítlo Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále též „žalovaný“) žádost žalobce o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji zamítl shora označeným rozsudkem. Konstatoval, že žalovaný se řádně vypořádal s tvrzeními žalobce ohledně výhrůžek ze strany soukromých osob i s možností obrátit se na státní orgány s žádostí o pomoc. Své závěry podrobně odůvodnil. Připomněl, že výhrůžky ze strany soukromých osob nejsou bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce neprokázal, že by mu státní orgány odmítly poskytnout ochranu. Pouze vágně tvrdil, že několikrát svoji situaci řešil soukromě se známými a s policií, nikoliv však oficiální cestou. Nelze se tedy domnívat, že by mu státní orgány odepřely poskytnutí ochrany, protože by Ukrajinu nebylo možné považovat v případě žalobce za bezpečnou zemi původu. K tomu městský soud odkázal na hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu. Dále uvedl, že okolnosti případu nasvědčují tomu,

že žalobce požádal o mezinárodní ochranu především ve snaze o legalizaci pobytu. Poukázal na to, že žádost podal 18 měsíců po vstupu na území EU a v době, kdy mu hrozilo správní vyhoštění, ačkoliv ji mohl podat již během svého pobytu v Polsku a Maďarsku.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Podle jeho názoru žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nezjistil všechny rozhodné okolnosti jeho případu a nepřihlédl k jeho specifickým okolnostem. Obava stěžovatele se odvíjela především od toho, že ukrajinské orgány veřejné moci nejsou schopny, popř. ochotny zajistit ochranu svých občanů před nezákonným pronásledováním, vyhrožováním a vydíráním. Žalovaný však vycházel pouze z formálních informací, ze zpráv Ministerstva zahraničních věcí a dalších obecných zdrojů, aniž by zkoumal tvrzení stěžovatele a tato ověřil z jiných zdrojů či získal aktuální informace o stavu na Ukrajině. Podklady rozhodnutí nemají nic společného se skutečným děním na Ukrajině. Žalovaný v důsledku toho nedostatečně odůvodnil neudělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany. Neshromáždil tedy dostatek podkladů pro posouzení otázky, zda jsou v případě stěžovatele dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 písm. b), § 14 nebo § 14a zákona o azylu. Jelikož toto opomenutí neodstranil ani městský soud, stěžovatel navrhl, aby kasační soud zrušil jeho rozsudek a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení, eventuálně aby též zrušil rozhodnutí žalovaného.

IV.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření. Zdůraznil vychýlení důkazního břemene na stranu žadatele v případě rozhodnutí podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Stěžovatel nicméně nepředložil argumentaci, která by byla způsobilá doložit, že v jeho případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. Ve zbytku se žalovaný ztotožnil s posouzením městského soudu a poukázal na značnou obecnost kasační stížnosti. Navrhl kasační stížnost zamítnout, popř. odmítnut pro nepřijatelnost.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále též „s. ř. s.“).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje. O

pokračování

přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[7] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Městský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[8] Městský soud postupoval plně v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Z ní plyne, že pochází-li žadatel o mezinárodní ochranu z bezpečné země původu, leží hlavní odpovědnost na prokázání toho, že se o bezpečnou zemi původu nejedná, právě na žadateli (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020 - 32, ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020 - 29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020 - 32, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020 - 30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020 - 32, ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020 - 68, ze dne 11. 11. 2020, č. j. 6 Azs 240/2020 - 34, či ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020 - 23). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu. Nedoloží-li žadatel, že v jeho případě tuto zemi nelze za bezpečnou považovat, nedochází ze strany žalovaného k hodnocení, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, resp. k posuzování jeho rodinných a jiných vazeb.

[9] V souladu s § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a § 2 bodu 24 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, považuje Česká republika za bezpečnou zemi původu Ukrajinu s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů. Stěžovatel bydlel před svým odchodem z Ukrajiny v Dněpropetrovské oblasti. Jak přiléhavě shrnul městský soud, při pohovoru uváděl jen problémy se soukromými osobami, které mu měly vyhrožovat po tom, co jej koncem února 2017 přepadly, nutily jej vozit pašované zboží a donutily jej pod fyzickým nátlakem, aby za přítomnosti notáře přepsal svoji firmu na ně. Z podkladů shromážděných žalovaným přitom vyplývá, že Ukrajina je bezpečnou zemí, která je přes dílčí nedostatky schopna svým občanům zajistit ochranu ze strany státu, na jehož orgány se však stěžovatel se svými problémy oficiálně ani neobrátil (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 3 Azs 119/2019 - 30, kde se jednalo o obavy před stejným typem soukromých osob). Pokud se stěžovatel ani nepokusil využít dostupné prostředky ochrany v zemi původu, nelze nic vytknout závěru městského soudu, že za této situace nelze z jeho tvrzení usuzovat na to, že by mu státní orgány odepřely poskytnutí ochrany před působením soukromých osob.

[10] Namítá-li stěžovatel v kasační stížnosti, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav ve vztahu k jeho případu a že řádně neposoudil otázku udělení humanitárního azylu resp. doplňkové ochrany, zcela pomíjí rozhodovací důvody žalovaného a městského soudu, tj. že označení Ukrajiny za bezpečnou zemi původu (se shora uvedenými výjimkami) přeneslo břemeno tvrzení a břemeno důkazní na jeho stranu. On měl prokázat, že Ukrajinu za bezpečnou zemi ve vztahu k jeho osobě považovat nelze; rozsah a obsah jím sdělených informací však v daném případě takový závěr neodůvodňoval.

[11] Z hlediska celkového kontextu věci pak nelze přehlédnout, že stěžovatel o mezinárodní ochranu požádal až poté, co s ním bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění z důvodu nelegálního pobytu (a nikoliv bezprostředně po příchodu do České republiky, resp. na území států EU), což vyvolává pochybnosti i o neúčelovosti jeho žádosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83, a usnesení téhož soudu ze dne 9. 8. 2017, č. j. 7 Azs 204/2017 - 22).

[12] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[13] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta (obdobně viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2021, č. j. 5 Azs 250/2020 - 36, ze dne 7. 6. 2021, č. j. 1 Azs 76/2021 - 41, ze dne 8. 6. 2021, 2 Azs 37/2021 - 61, ze dne 23. 6. 2021, č. j. 2 Azs 55/2021 - 36 atp.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. června 2021

Mgr. David Hipšr
předseda senátu